

**A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiadott
4005/2014. számú tájékoztatás
az árutovábbítási vámeljáráások tekintetében bekövetkező üzemszüneti eljárás rendjéről**

A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) 59. cikk (1) bekezdése alapján a vámeljáráásra szánt árukról az adott vámeljáráásra vonatkozó vámáru-nyilatkozatot kell benyújtani.

A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93/EGK bizottsági rendelet (a továbbiakban: VK-VHR) 344a. cikk (1) bekezdése alapján a közösségi árutovábbítási eljárás keretében az alakítások teljesítése elektronikus adatfeldolgozási rendszerrel történik.

Az informatikai rendszerek működése esetén azonban felmerülhet olyan működési hiba, melynek következtében az árutovábbítási vámáru-nyilatkozatok benyújtása, illetve azok feldolgozása nem lehetséges. Az ilyen üzemszünet felmerülése esetén az alábbi tájékoztatásban foglaltakat kell figyelembe venni.

**I. Fejezet
Általános rendelkezések**

1. A közösségi árutovábbításokat érintő üzemszüneti eljárás bevezetésére a VK-VHR 340b. cikk 7. pontjában meghatározottak alapján kerülhet sor, feltéve, hogy
 - a) a vámhatóságok számítógépes rendszere, vagy
 - b) a főkötölezett számítógépes alkalmazása nem működik.
2. Amennyiben a **vámhatóság váminformatikai rendszere** - hétköznapiokon 8 órától 16 óráig (továbbiakban: munkaidőben) 2 órát meghaladó, egyéb időszakban (továbbiakban: munkaidőn kívül) 4 órát meghaladó időtartamban - nem üzemel, abban az esetben erről a vámhatóság az IT Helpdesk által e-mail útján tájékoztatja az ügyfeleket, egyidejűleg a NAV Internetes Portálján (<http://nav.gov.hu/>) közzéteszi az üzemszüneti feldolgozási rend bevezetését. A vámhatóság mind az üzemszüneti eljárás kezdetéről, mind az üzemszüneti eljárás befejezéséről küld tájékoztatást.
3. Ha az üzemszünet az **ügyféli oldalon** jelentkezik, (ügyfél okmánykitöltő rendszere vagy kommunikációs rendszere nem üzemel), és az informatikai alkalmazás munkaidőben 2 órát meghaladó, munkaidőn kívül 4 órát meghaladó időtartamban nem üzemel, abban az esetben – a rendszer üzemén kívül kerüléséről szóló bejelentés alapján – az üzemszüneti eljárást az indító/rendeltetési vámhivatal hagyja jóvá.
4. Az ügyfél rendszerének üzemén kívül kerülése esetén értesíti az indító/rendeltetési vámhivatalt. Az értesítés az 1. számú mellékletben szereplő, „Gazdálkodó rendszerét érintő üzemszüneti eljárás bejelentése” elnevezésű nyomtatvány vagy azzal azonos tartalmú bejelentés benyújtásával fax útján, e-mail útján vagy személyesen az árunyilatkozat benyújtásával egy időben is megvalósulhat.
5. Az ügyfél rendszerének üzemén kívül kerülése esetén az indító/rendeltetési vámhivatal dönt az üzemszünet bevezetéséről. Egyszerűsített eljárás esetén az indító/rendeltetési vámhivatal **szoron kívül** hozza meg döntését. Ezen túlmenően az indító/rendeltetési vámhivatal – az üzemszüneti eljárás indokoltságára vonatkozóan – bizonyítékot kérhet vagy ellenőrzést végezhet.

Amennyiben szükséges, az azonos hatáskörrel rendelkező, az ügyfél rendszerét üzemeltető székhely/telephely szerint illetékes vámhivatal is megkereshető ebből a célból.

6. A vámhatósági döntéssel ellátott bejelentőt az indító/rendeltetési vámhivatal fax, illetve e-mail útján visszaküldi vagy személyesen visszaadja az ügyfél részére.
7. Az üzemszünet elhárulásáról az ügyfél faxon/e-mail útján/személyesen haladéktalanul értesíti az indító/rendeltetési vámhivatalt. Az üzemszünet megszűnésének bejelentésére az 1. számú mellékletben szereplő, „Gazdálkodó rendszerét érintő üzemszüneti eljárás bejelentése” elnevezésű nyomtatvány szerinti, vámhatósági engedéllyel ellátott bejelentő lap vagy azzal azonos tartalmú bejelentés is szolgálhat, amennyiben az indító/rendeltetési vámhivatal az üzemszünetet korábban jóváhagyta. Az ügyfélnek az 1. számú mellékletben szereplő, „Gazdálkodó rendszerét érintő üzemszüneti eljárás bejelentése” bejelentőn fel kell tüntetnie – amennyiben volt – az üzemszüneti eljárás alatt felhasznált tételszámokat. Amennyiben az 1. számú mellékletben szereplő, „Gazdálkodó rendszerét érintő üzemszüneti eljárás bejelentése” bejelentőn meglévő hely nem elegendő valamennyi tételszám feltüntetésére, akkor az ügyfél azt egy általa azonos adattartalommal szerkesztett táblázattal kiegészítheti. Az indító/rendeltetési vámhivatal a bejelentés tudomásul vételéről az ügyfelet értesíti.

II. Fejezet

Engedélyezett feladói és engedélyezett címzetti engedéllyel rendelkezőkre vonatkozó speciális szabályok

8. Az engedélyezett feladói és engedélyezett címzetti vámeljárásra vonatkozó engedélyes esetén, az indító/rendeltetési vámhivatal hivatalos idején túl bekövetkező üzemszünet során - a vámhatóság jóváhagyása nélkül - az engedélyes maga dönt az üzemszüneti eljárás alkalmazásáról. Ebben az esetben az engedélyes a bejelentésre szolgáló adatlapot – feltüntetve azon a felhasznált tételszámokat is – a következő munkanapon reggel 9 óráig nyújtja be az indító/rendeltetési vámhivatalhoz, tájékoztatás céljából.

III. Fejezet

Az árutovábbítási eljárás lefolytatása

1. Az engedélyezett körbe nem tartozó (Normál) feladókra vonatkozó eljárás

9. Az üzemszüneti eljárás esetén az eljárás papír alapon folytatandó le. Az eljárás kezdeményezése a VK-VHR 31-34. mellékletében meghatározott EV-vel, valamint az ehhez csatolt, VK-VHR 45e és 45f. mellékletében meghatározott Biztonsági és Védelmi Okmánnyal (a továbbiakban: BVO) történik az alábbiak szerint:
 - a) Amennyiben a nyilatkozattevő még nem küldte el az „Árunyilatkozat adatok” üzenetet az indító vámhivatalba, vagy elküldte, de az indító vámhivatal azt még nem kapta meg, a hagyományos normál eljárást kell alkalmazni.
 - b) Amennyiben az „Árunyilatkozat adatok” üzenet már megérkezett az indító vámhivatalhoz, de arra még nem érkezett meg az ügyfélhez az „azonosító kiadva” üzenet, a hagyományos normál eljárást kell alkalmazni. Az EV 1. példányához a nyilatkozattevőnek csatolnia kell egy bejelentést arról, hogy az „Árunyilatkozat adatok” üzenetet elküldte, de arra nem kapott MRN-t. A bejelentésnek tartalmaznia kell a Local Reference Number/Helyi azonosító számot (a továbbiakban: LRN).

- c) Amennyiben a nyilatkozattevő már megkapta az „azonosító kiadva” üzenetet, de még nem kapta meg az „Árutovábbítási eljárás engedélyezve” üzenetet, a hagyományos normál eljárást kell alkalmazni. Az ilyen tételek esetében az EV 1. példányára a benyújtás előtt az ügyfélnek fel kell írnia a kapott MRN-t.

10. Az indító vámhivatal az EV mindhárom példányán az „A” rovatban az alábbi, az NCTS üzemszünetére utaló bélyegzőt használja:

<p>NCTS ÜZEMSZÜNETI ELJÁRÁS</p> <p>A RENDSZERBEN NEM ÁLL RENDELKEZÉSRE ADAT</p> <p>KEZDŐ IDŐPONT</p> <hr/> <p>(Nap/óra)</p>

11. Az indító vámhivatal az EV 1. számú példányát bevonja és záradékolja, a 4. és 5. számú példányt indító vámhivatalként záradékolja, majd ezek az okmányok kísérik a szállítmányt a rendeltetési vámhivatalhoz. Az indító vámhivatal záradékolást követően a BVO eredeti példányát visszaadja az ügyfélnek.
12. A rendeltetési vámhivatalnál az áruk vám elé állítása során az EV 4. és 5. példánya és a BVO kerül benyújtásra.
13. A rendeltetési vámhivatal ellenőrzi és záradékolja az EV 4. és 5. számú példányának hátoldalát, majd a 4. példányt megőrzi, az 5. példányt visszaküldi az indító vámhivatalnak. A záradék az alábbiakat tartalmazza:
- a) a nyilvántartásba vétel azonosítószámát,
 - b) a rendeltetési vámhivatal nevét,
 - c) a mentesítés időpontját óra, perc pontossággal,
 - d) a mentesítést végző pénzügyőr aláírását és bélyegzőjének lenyomatát.
14. Az árutovábbítási eljárás mentesítésének igazolása a továbbiakban a rendeltetési vámhivatal által kiállított „megérkezési igazolás” bemutatásával is történhet.

2. Engedélyezett feladókra vonatkozó eljárás

15. Amennyiben az engedélyezett feladó még nem küldte el az „Árunyilatkozat adatok” üzenetet az indító vámhivatalba, illetve elküldte, de az indító vámhivatal azt még nem kapta meg, az engedélyezett feladó részére előre rendelkezésére bocsátott, okmányazonosítók felhasználásával kell az árutovábbítási eljárásokat indítania. Az árunyilatkozat ez esetben is az EV 1. példánya. A továbbítási kísérő okmány „A” példányát azonban az EV 1. példányának fénymásolata pótolja. A másolatokon az EV példányára utaló „1” jelet át kell húzni, és mindkét másolaton „A” betűt kell mellé feltüntetni. Az EV 1. példányán és a két másolaton is a „D” rovatban a megfelelő záradékot kell alkalmazni (az előre kiadott azonosítót a „C” rovatban kell feltüntetni), továbbá mindhárom példányon az „A” rovatban az alábbi, az NCTS üzemszünetére utaló bélyegzőt:

<p>NCTS ÜZEMSZÜNETI ELJÁRÁS</p> <p>A RENDSZERBEN NEM ÁLL RENDELKEZÉSRE ADAT</p> <p>KEZDŐ IDŐPONT</p> <hr/> <p>(Nap/óra)</p>

16. A bélyegző-lenyomatnak piros színűnek, 26x59 mm méretűnek kell lennie. A lenyomaton a vonalra be kell írni az árutovábbítási eljárás megindításának pontos idejét (év, hónap, nap, óra, perc).
17. A fenti módon indított szállítmányokra vonatkozó EV-k 1. példányát az engedélyezett feladónak legkésőbb a következő munkanapon 9 óráig be kell juttatnia az indító vámhivatalhoz. A két másolat kíséri a szállítmányt.
18. Amennyiben az engedélyezett feladó már elküldte az „Árunyilatkozat adatok” üzenetet az indító vámhivatalba és az meg is érkezett, de arra a vámhivatal még nem küldött IE 028 MRN „azonosító kiadva” üzenetet, az engedélyezett feladó részére előre kiadott azonosítók felhasználásával kell az árutovábbítási eljárásokat indítania. Az árunyilatkozat ez esetben is az EV 1. példánya. A továbbítási kísérő okmány „A” példányát azonban az EV 1. példányának fénymásolata pótolja. A másolatokon az EV példányára utaló „1” jelet át kell húzni, és mindkét másolaton „A” betűt kell mellé feltüntetni. Az EV 1. példányán és a két másolaton is a szokásos záradékot kell alkalmazni (az előre kiadott azonosítót a „C” rovatban kell feltüntetni), továbbá mindhárom példányon az „A” rovatban az NCTS üzemszünetére utaló bélyegzőt (14. pontban).
19. A fenti módon indított szállítmányokra vonatkozó EV-k 1. példányát, továbbá ezekkel együtt a kapcsolódó LRN-eket tartalmazó írásos bejelentést az engedélyezett feladónak legkésőbb a következő munkanapon 9 óráig be kell juttatnia a felügyeletet ellátó vámhivatalba. Az EV-ről készült két másolat kíséri a szállítmányt.
20. Amennyiben az engedélyezett feladó már megkapta az MRN „azonosító kiadva” üzenetet, de még nem kapta meg az „Árutovábbítási eljárás engedélyezve” üzenetet – mivel ilyen esetben az engedélyezett feladó nem tudja kinyomtatni a továbbítási kísérő okmányt
- a) a KKK 2.0 üzemszünetének ideje alatt munkaidőben jelentkeznie kell a szállítmánnyal együtt az indító vámhivatalban, és ott a normál eljárás szabályai szerint folytatni az eljárást (továbbítási kísérő okmány kinyomtatása és záradékolása a vámhivatal által, vámhatósági vámzár alkalmazása).
 - b) munkaidőn kívül a vámhivatal által előre kiadott azonosítók felhasználásával kell az árutovábbítási eljárásokat indítania. Az árunyilatkozat ez esetben is az EV 1. példánya. A továbbítási kísérő okmány „A” példányát azonban az EV 1. példányának fénymásolata pótolja. A másolatokon az EV példányára utaló „1” jelet át kell húzni, és mindkét másolaton „A” betűt kell mellé feltüntetni. Az EV 1. példányán és a két másolaton is a „D” rovatban a megfelelő záradékot kell alkalmazni (az előre kiadott azonosítót a „C” rovatban kell feltüntetni), továbbá mindhárom példányon az „A” rovatban az NCTS üzemszünetére utaló bélyegzőt (14. pontban).

21. A fenti módon indított szállítmányokra vonatkozó EV-k 1. példányát, továbbá ezekkel együtt a kapcsolódó MRN-eket tartalmazó írásos bejelentést az engedélyezett feladónak legkésőbb a következő munkanapon 9 óráig be kell juttatnia a felügyeletet ellátó vámhivatalba. Az EV-ről készült két másolat kíséri a szállítmányt.

3. Az engedélyezett körbe nem tartozó (normál) címzettekre vonatkozó eljárás

22. Amennyiben a NORMÁL címzett képes elektronikus úton kommunikálni a vámhatósággal, de még nem küldte el az „Érkezési bejelentés” üzenetet a rendeltetési vámhivatalba, az üzemszünet ideje alatt a továbbítási kísérő okmányt be kell nyújtania a rendeltetési vámhivatalba.

4. Az engedélyezett címzettekre vonatkozó eljárás

23. Amennyiben az ENGEDÉLYEZETT címzett

- a) még nem küldte el az „Érkezési bejelentés” üzenetet a rendeltetési vámhivatalba, vagy elküldte, de az még nem érkezett meg, akkor az üzemszünet ideje alatt
 - aa) munkaidőben a továbbítási kísérő okmányt be kell nyújtania a rendeltetési vámhivatalba.
 - ab) munkaidőn kívül az ÁRUREG rendszerben kell bejelentenie a szállítmányát. Amennyiben valamilyen okból az ÁRUREG rendszer sem működik, úgy az ÁRUREG-ből előre kiadott tételek felhasználásával kell nyilvántartásba venni a szállítmányt. Ezt követően a szállítmány kirakható, azonban a kirakott árut a következő munkanapon legkésőbb 9 óráig – a vonatkozó okmányok bemutatásával, az ÁRUREG számra hivatkozással – a felügyeletet ellátó vámhivatalnál kell bejelenteni. A vámhivatal a bejelentés alapján dönt arról, hogy a szállítmány felszabadítható-e további vámeljárás céljára.
- b) már elküldte az „Érkezési bejelentés” üzenetet a rendeltetési vámhivatalba, de arra még nem érkezett meg az „Kirakodási engedély” üzenet, az üzemszünet ideje alatt
 - ba) munkaidőben a továbbítási kísérő okmányt be kell nyújtani a rendeltetési vámhivatalban. Ekkor a vámhivatal a már elektronikusan bejelentett szállítmány kirakhatóságáról a normál eljárás szabályai szerint (is) értesíti az ügyfelet.
 - bb) munkaidőn kívül az ÁRUREG rendszerben is be kell jelentenie a szállítmányát. Amennyiben valamilyen okból az ÁRUREG rendszer sem működik, úgy az ÁRUREG -ből előre kiadott tételek felhasználásával kell nyilvántartásba venni a szállítmányt. Ezt követően a szállítmány kirakható, azonban a kirakott árut a következő munkanapon legkésőbb 9 óráig – a vonatkozó okmányok bemutatásával, az ÁRUREG számra hivatkozással – a felügyeletet ellátó vámhivatalnál be kell jelenteni. A vámhivatal a bejelentés alapján dönt arról, hogy a szállítmány felszabadítható-e további vámeljárás céljára
- c) már megkapta a „Kirakodási engedély” üzenetet, de még nem kapta meg az „Áru felszabadítási értesítés” üzenetet, az üzemszünet ideje alatt
 - ca) munkaidőben a továbbítási kísérő okmányt be kell nyújtani a rendeltetési vámhivatalban. Az ügyfél a továbbítási kísérő okmányon írásban köteles feltüntetni kirakodási megjegyzéseit. Ekkor a vámhivatal a már elektronikusan bejelentett és kirakodni engedélyezett szállítmány felszabadításáról a normál eljárás szabályai szerint (is) értesíti az ügyfelet.

- cb) munkaidőn kívüli üzemszünet esetén – ha az üzemszünet a munkaidő kezdetéig fennáll – az engedélyezett címzettnek a kirakott árut a következő munkanapon legkésőbb 9 óráig a vonatkozó okmányok bemutatásával a felügyeletet ellátó vámhivatalnál be kell jelentenie. Ekkor az ügyfél a továbbítási kísérő okmányon írásban köteles feltüntetni kirakodási megjegyzéseit. A vámhivatal a bejelentés alapján dönt arról, hogy a szállítmány felszabadítható-e további vámeljárással.
- d) Amennyiben az engedélyezett címzett által érkeztetett árut olyan behozatali irányú vámeljárással szülő helyi vámkezelési engedély keretében vonják az engedélyezett vámeljárással alá, melyben az adott áru tekintetében nyilvántartásba vételről történő értesítési kötelezettség alóli mentességet határoztak meg, akkor az áru üzemszünet alatt is az engedélyezett vámeljárással alá vonható a helyi nyilvántartásba történő bejegyzéssel.

5. ETR TC32 moduljára vonatkozó üzemszüneti eljárás

24. A GMS üzemszünethez kapcsolódik az ETR TC32 moduljának üzemen kívül kerülése, mely esetben az ügyfél a rendszer helyreállítását követően az IE224 elektronikus üzenetben küldi el az értékesített garanciajegy adatait. Amennyiben azonban az üzemszünet fennállása alatt várható, hogy a még be nem jelentett garanciajegyet árutovábbítási eljárásához fel kívánják használni, úgy az ügyfél elektronikus levél formájában, vagy faxon megküldheti, illetve személyesen is benyújthatja a Kiemelt Ügyek és Adózók Vám- és Pénzügyőri Igazgatóságának a - TC32 egyedi garanciajegy forgalmazására kiadott engedélyben - meghatározott garancia adatokat, aki manuálisan rögzíti azokat a rendszerben.

IV. Fejezet

ÁRUREG-ben indított egyszerűsített árutovábbítások tekintetében bekövetkező üzemszünet szabályai

25. Az ÁRUREG üzemszünetének ideje alatt munkaidőben a főkötelezettnek jelentkeznie kell a szállítmánnyal együtt az indító vámhivatalnál, és ott a normál eljárás szabályai szerint (9-13. pont) folytatódik az eljárás (továbbítási kísérő okmány kinyomtatása és záradékolása a vámhivatal által, vámhatósági vámzár alkalmazása).

V. Fejezet

Záró rendelkezések

26. Jelen tájékoztatás az aláírás napjától érvényes.
27. Jelen tájékoztatás érvényessége kezdetének napjától nem alkalmazható a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiadott, az árutovábbítási vámeljárással tekintetében bekövetkező üzemszüneti eljárás rendjéről szóló 3012/2013. számú útmutató.

Budapest, 2014. március 4.